

- Gebietskommisje Wolf zet werk voort
- Subsidie(zekerheid) vooraf
- Uitbreiding diersoorten in subsidieregeling
- Onderzoek naar innovatieve en duurzame alternatieven
- Maak kennis met de wolvenconsulent
- Schadevergoeding na wolvenschade
- Evaluatie Gebietskommisje Wolf
- Veelgestelde vragen

Gebietskommisje Wolf zet werk voort

In Zuidoost-Fryslân / Zuidwest-Drenthe is een wolvenroedel gevestigd. Om een wolvenaantal te voorkomen of de kans daarop sterk te verminderen, adviseren wij Friese dierhouders om wolfwerende maatregelen te nemen. Sinds onze oprichting kijken we samen met dierhouders en belangenbehartigers naar de praktische uitvoering van wolfwerende maatregelen. Bijvoorbeeld door de toepasbaarheid van de subsidieregeling in de gaten te houden. We adviseren ook over beleidsontwikkelingen rondom de wolf, zoals het interprovinciaal wolvenplan.

We zien dat het nemen van wolfwerende maatregelen een hele uitdaging is voor Friese dierhouders. De Gebietskommisje Wolf heeft daarom het college van Gedeputeerde Staten van Fryslân aan de start van een nieuwe bestuursperiode zeven aanbevelingen meegeven. Inmiddels heeft het college van Gedeputeerde Staten van Fryslân onze aanbevelingen bekeken. Op basis hiervan zijn de subsidieregeling en het reglement van GW aangepast.

Daarnaast kunnen wij melden dat Gebietskommisje Wolf zich de komende jaren in kan blijven zetten voor een praktische uitvoering van schadepreventie. Gedeputeerde Staten stellen namelijk ook voor 2024 en 2025 budget beschikbaar aan Gebietskommisje Wolf zodat we ons werk voort kunnen zetten.

Houd me op de hoogte

In deze nieuwsbrief leest u het laatste nieuws rondom subsidie, wolfwerende maatregelen en de Gebietskommisje Wolf.

Meld u [hier](#) aan voor updates van Gebietskommisje Wolf

De nieuwste voortgangsrapportage van BIJ12

Welke wolven zijn waar in Nederland en Fryslân gevestigd? Wat zijn de afgelopen periode hun activiteiten geweest? Op 21 december wordt de volgende rapportage gepubliceerd op de [website van BIJ12](#). Namens de provincies verzorgt BIJ12 de beleidsuitvoering van het dossier van de wolf, zoals monitoring en afhandeling van tegemoetkoming in schade.

Subsidie(zekerheid) vooraf

Het aanvraagproces voor tegemoetkoming in de kosten van wolfwerende maatregelen is voor veel dierhouders een hele uitdaging. De kosten van de aanschaf zijn voor dierhouders hoog en niet altijd voor te financieren. Daarom heeft Gedeputeerde Staten van Fryslân, mede op ons advies, besloten om de subsidie te verstrekken voordat een wolfwerend raster geplaatst wordt in plaats van na aanschaf van wolfwerende maatregelen. De voorfinanciering en de zekerheid over het verkrijgen van de subsidie zullen de financiële drempel voor dierhouders verlagen. In provincie Drenthe wordt al op deze manier subsidie verstrekt. De ervaringen van Drentse dierhouders zijn positief.

Er wordt een subsidie van maximaal € 20.000 verstrekt voor:

1. Een nieuw aangeschafte vaste of verplaatsbare wolfwerende afrastering of het uitbreiden van een bestaande vaste of verplaatsbare wolfwerende afrastering;
2. Het inzetten van nieuw aangeschafte wolfwerende afrastering zonder automatisch oprolsysteem;
3. Het inzetten van een nieuw aangeschafte verplaatsbare wolfwerende afrastering met automatisch oprolsysteem bij een groep van minimaal 17 paarden, pony's of runderen of een groep van minimaal 100 andere landbouwhuisdieren.

Uitbreiding diersoorten in subsidieregeling

Houders van runderen, paarden en pony's kunnen nu ook gebruik maken van de subsidieregeling 'Voorkomen schade door wolven'. Gedeputeerde Staten breiden de bestaande subsidieregeling uit. Die was eerder alleen voor schapen- en geitenhouders.

Op 12 april 2022 hebben Gedeputeerde Staten een subsidieregeling ingesteld voor het aangewezen wolvengebied in Zuidoost-Fryslân. Tot 14 december 2024 wordt €200.000,- beschikbaar gesteld. Tot oktober 2023 zijn negen aanvragen binnengekomen en werd €22.955,- aan subsidie uitgekeerd. Met de uitbreiding van de subsidieregeling verwachten we dat er meer gebruik wordt gemaakt van de regeling.

Maak werk van wolfwerende maatregelen en vraag subsidie aan

Wat je ook van de wolf vindt: wij adviseren houders van landbouwhuisdieren in of nabij een wolvengebied om wolfwerende maatregelen te nemen. Wolfwerende afrasteringen houden de wolf op afstand en beperken/voorkomen de schade aan levende have. De provincie biedt een tegemoetkoming in de kosten hiervoor. De wolvenconsulent helpt je graag bij de aanvraag van de subsidie.

Maak kennis met de wolvenconsulent

Een subsidie aanvragen is voor de meeste mensen geen dagelijks werk. In maart 2022 is Jaap Mekel gestart als Friese wolvenconsulent. Hij geeft dierhouders praktisch en kosteloos advies en helpt bij aanvragen, zowel op afstand (telefonisch, e-mail) als op locatie. Je kan een afspraak met hem maken via info@mekelogischbeheer.nl.

Dit jaar heeft de wolvenconsulent 24 keer advies kunnen geven, waarvan 9 keer op locatie in het veld. Mekel: "Veel veehouders zien een opstapje hoger dan 30 cm rond de wei over het hoofd. Als er vlak naast het raster bijvoorbeeld een boomstronk ligt, dan gebruikt een wolf dit om de wei binnen te komen." Mekel is ook in Drenthe wolvenconsulent. "In Drenthe was de subsidie al voor andere diersoorten opengesteld. Hopelijk helpt het ook dat de subsidie voor de aanschaf van wolfwerende rasters vooraf gegeven wordt, in plaats van achteraf. Ik hoop dat dit in Fryslân voor meer adviesaanvragen zorgt."

Onderzoek naar innovatieve en duurzame alternatieven

De Gebietskommissie Wolf wil innovatie stimuleren en meer praktijkervaring opdoen met nieuwe vormen van wolfwerende maatregelen. Dit naast de erkende bestaande preventieve maatregelen. Concreet wil de commissie kijken naar mogelijkheden om innovatieve wolfwerende mogelijkheden te (laten) onderzoeken die betrekking hebben op de zintuigelijke waarneming van de wolf, bijvoorbeeld geluid, geur of smaak. Hierbij kijken we naar ervaringen bij regio's die al langer samenleven of altijd hebben samengeleefd met grote predatoren. Gedeputeerde Staten stellen daarom €2.500 werkbudget beschikbaar om duurzame alternatieven in de praktijk te testen en / of laten onderzoeken.

Beeld © Erwin van Maanen

Vraag hier de subsidie aan

Vraag [hier](#) subsidie aan

Klik op de button om te gaan naar:

"Subsidierегeling voorkomen schade door wolven provincie Fryslân"

Beeld © Erwin van Maanen

Schadevergoeding na wolvenschade

BIJ12 vergoedt namens de provincies schade door de wolven aan hobby- en bedrijfsmatig gehouden vee. Ook eventuele kosten van de veearts en destructie worden vergoed. Er worden tegemoetkomingen uitgekeerd voor verwonde en gedode dieren. Het gaat daarbij niet alleen om schade aan schapen en geiten, maar ook aan andere hoefdieren en hoedhonden. De hoogte van de tegemoetkoming hangt af van de taxatiewaarde van de dier(en). [Bekijk hier de richtlijn van BIJ12](#) voor het taxeren van wolvenschade aan landbouwhuisdieren.

Afgelopen jaren is een stijging te zien in de hoeveelheid uitgekeerde tegemoetkoming van wolvenschade. In de tabel staan de cijfers over de tegemoetkoming in wolvenschade.

Kalenderjaar	Hoogte tegemoetkoming van wolvenschade in Fryslân
2018	€ 5.005
2019	€ 2.571
2020	€ 1.525
2021	€ 4.931
2022	€ 47.753
2023*	€ 42.972

* = schadecijfers zijn meegenomen tot 24-6-2023. Er zijn meer bewezen wolvenaantallen in Fryslân geweest, maar het is nog wachten op de hoogte van het bedrag dat wordt uitgekeerd aan de betreffende dierhouders. Bron: BIJ12.

Evaluatie Gebietskommisje Wolf

Gedeputeerde Staten van Fryslân hebben op 22 maart 2022 Gebietskommisje Wolf ingesteld. De leden van de komisje zijn voor drie jaar benoemd. Omdat de helft van die periode was verstreken heeft de Gebietskommisje een evaluatie uitgevoerd. Bij de evaluatie is stilgestaan bij ieders ervaringen met het werken in de Gebietskommisje Wolf, de te verwachte uitdagingen en zijn de belangrijkste mijlpalen benoemd.

Er is veel bereikt in de afgelopen periode. Sommige daarvan zijn tastbare resultaten: zoals de adviezen aan Gedeputeerde Staten van Fryslân, maar sommige zijn minder tastbaar, bijvoorbeeld de mogelijkheid voor Friese dierhouders om ergens hun zorgen over wolvenschade te kunnen uiten.

Een punt van zorg blijft de bereidheid om wolfwerende maatregelen te nemen en om

gebruik te maken van de subsidieregeling. Wij hebben ons de laatste tijd daarom vooral gericht op het doorgronden van de oorzaken en het verbeteren van de regels, onder meer in samenspraak met een wolvenconsulent. Tot nu toe zagen wij nog op weinig plaatsen dat er wolfwerende maatregelen worden getroffen in Fryslân. De factor arbeid is één van de belangrijkste knelpunten.

Hoewel de pioniersfase voorbij is, is het werk van de Gebietskommisje Wolf voorlopig nog niet gedaan. Wij zijn blij dat Gedeputeerde Staten de Gebietskommisje Wolf voort wil zetten en daarmee blijft faciliteren. Op basis van de evaluatie -en op ons verzoek- is ons reglement aangepast. Zo zijn de taken en de zetelmogelijkheden van de leden van de Gebietskommisje opnieuw omschreven in het reglement.

De Gebietskommisje Wolf heeft de volgende taken:

1. Het gevraagd of ongevraagd adviseren van Gedeputeerde Staten over:
  - a. beschermingsmaatregelen voor gehouden landbouwhuisdieren met betrekking tot wolven;
  - b. (innovatieve) projecten gericht op de preventie van wolvenschade;
  - c. bijzondere gevallen van wolvenschade; de financiering van gewenste beschermingsmaatregelen.
2. Voorlichting geven en communiceren over preventie van wolvenschade richting dierhouders.
GW voert deze werkzaamheden zelfstandig en/of in samenspraak met dierhouders uit.
3. Het evalueren van de werkzaamheden en het functioneren van de GW en het adviseren over de vervolgstappen.

Leden in de Gebietskommisje Wolf

De leden zijn het zichtbare aanspreekpunt voor hun achterban, bijvoorbeeld tijdens praktijk/klankbordsessies.

De commissie bestaat uit:

- Een onafhankelijk voorzitter;
- Minstens twee en maximaal vier leden namens de professionele en/of hobbymatige dierhouderij;
- Een lid namens de terreinbeherende organisatie's (TBO's);
- Een lid namens de Vereniging van Friese Gemeenten (VFG).

Veelgestelde vragen

De Gebietskommisje Wolf beantwoordt – in samenspraak met provincie Fryslân – niet alleen vragen van inwoners, veehouders, media of gemeenten, we updaten daarmee ook de veelgestelde vragen bij BIJ12 en dragen zo bij aan een laagdrempelige en gebruikersvriendelijke kennisbank.

Enkele veelgestelde vragen zijn:

- Zijn wolven gevaarlijk voor mensen/honden/ paarden/pony's?
- Kan ik subsidie krijgen voor het nemen van preventieve maatregelen bij paarden?
- Wat moet ik doen als ik een wolf zie?
- Wanneer spreken we van een probleemwolf?

Je vindt [hier](#) de antwoorden

Beeld © Harrie Dijkstra